

Ἄλλ' ὡς ποιήσαντα τὸν ὑπὲρ ἐλευθερίας ὕμνον καὶ τὸν ἐπιτάριον τοῦ Βέρωνος κρίνει αὐστηρῶς, καὶ αὐστηρότερον ἔτι ὡς ἐποποιῶν τοῦ Λάμπρου. Τασοῦτον δὲ φαίνονται μοι ἄξιοι μελέτης οἱ λόγοι δι' ὧν ὑποστηρίζει τὴν ἰδέαν αὐτοῦ, ὥστε λιποῦμαι μὴ θυνάμενος νὰ παραθέσω ἐνταῦθα δεκαεννέα ἄλλας σελίδας. Καὶ τολμηρῶς ἂν ὑποτεθῆ περὶ τὰς σκέψεις ἢ συγγραφάς, ἢ ἀνάγνωσις τοῦ ποιήματος, τὴν ὁποίαν συνιστῶ θερμῶς πρὸς τοὺς ἡμετέρους φιλολόγους, ἐπιμαρτυρεῖ ὅτι γράφει ἐν τῇ 55 σελίδι.

« Ἐρευνήσα ἐξ ἐπιστάσεως καὶ κατὰ πλάτος τὴν ἱστορίαν τῆς ἑλληνικῆς ποιήσεως συμπαρέβαλον τὰς διαφόρους φράσεις αὐτῆς ἐκτέφην καὶ μακρὴν καὶ συντόμως περὶ τοῦ ἐξέχοντος καὶ κοινοῦ πρὸς ἄλλας τὰς ἐποχὰς αὐτῆς χαρακτῆρος ἐκέρω λοιπὸν τὴν γνώμην ταύτην ἐν περρωτισμένῃ συνειδήσει, καὶ μετὰ πλήρους πεποιθήσεως. »

Νέον λεξικὸν Γαλλοελληνικὸν ὑπὸ Κωνσταντίνου Βαρβάτη, ἠπερωθὲν πρὸς τὴν Α. Μ. τὸν αὐτοκράτορα τῶν Γάλλων Ναπολέοντα Γ'. Ἐκδοθὲν ἀναλώματι Γ. Στ. Γεωργαντᾶ. Εἰς τίσσaras τόμους. Ἀθήνας 1860.

Ἀπὸ τοῦ 1857 ἔτους ἀναγγείλαντες τὸ λεξικὸν τοῦτο ἐλέγομεν τὰ ἐξῆς (*) ἃ τὸ λεξικὸν τοῦ Κ. Βαρβάτη δὲν ἐδημοσιεύθη εἰσέτι ἐπετρέπη δὲ μόνον εἰς ἡμᾶς νὰ φυλολογήσωμεν τοὺς ἐκτυπωθέντας δύο πρώτους τόμους. Τὰ ἐκδοθέντα ἄχρι τῆς σήμερον Γαλλοελληνικὰ λεξικά ἐν Ἑλλάδι, πλὴν τοῦ λεξικοῦ τῶν ΚΚ. Ραγκαβῆ, Σαμουράκη καὶ Νικολαΐδου, εἰσι μᾶλλον γλωσσάρια διότι, διὰ τὸ σύντομον, δὲν περιέχουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ παραδείγματα, πολλάκις δὲ οὐδ' ἐπισημειοῦνται καὶ ἄλλα τὰ σημαίνοντα τῶν λέξεων.

« Ὁ Κ. Βαρβάτης ἐπάτησεν ἄλλην ὁδὸν ἔχων ὑπ' ὄψιν τὰ δοκιμώτερα τῆς Γαλλίας λεξικά, μετέφερεν εἰς τὸ ὑπ' αὐτοῦ συνταχθὲν ἅλον τὸν πλοῦτον αὐτῶν, καὶ οὕτω προσφέρει εἰς τοὺς ὁμογενεῖς λεξικὸν πληρέστερον τῶν προεκδοθέντων. »

Ταῦτα ἐπαναλαμβάνομεν σήμερον μετὰ πλείονος πεποιθήσεως, ἀφοῦ εἶδομεν καὶ τοὺς λοιποὺς δύο τόμους. ἔχει δὲ τὸ λεξικὸν τοῦτο τὸ προτέρημα, ἀνεκτίμητον πρὸ πάντων εἰς τοὺς μεταφραστὰς οἵτινες σήμερον δὲν εἶναι εὐαρίθμητοι, ὅτι περιλαμβάνει τοὺς γενομένους δεκτοὺς ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ὄρους, τοὺς ὁποίους ἀδύνατον νὰ εὑρωμεν καὶ εἰς τὰ ἐπιμελέστερον ἐξαιρεγασμένα λεξικά τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης. Λάβετε, παραδείγματος χάριν, τὸ νεωστὶ ἐν Παρισίοις ὑπὸ τοῦ Κ. Ι. Ι. Κοιρτώ Διβερνερέε ἐκδοθὲν Γαλλοελληνικὸν λεξικὸν, τὸ ὁποῖον βεβαίως εἶναι ἀξιόλογον διὰ τὴν εὐσυνείδητον ἰδίως ἀντιπαράθεσιν τῶν Γαλλικῶν φράσεων πρὸς τὰς ἑλληνικὰς, καὶ ζητήσατε τὴν ἐρμηνείαν κατὰ τὴν καθ' ἡμᾶς ὀνοματολογίαν λέξεως νομικῆς, στρατιωτικῆς ἢ ναυτικῆς. Ναὶ μὲν θέλετε εὑρεῖ τὴν σημασίαν, οὐχὶ ὁμοίως καὶ τὴν

κυριολεξίαν. Δὲν λέγω ὅτι ὅλοι οἱ παρεχθέντες παρ' ἡμῶν ὄροι εἶναι ὀρθοί· ἐξ ἐναντίας, περὶ τὴν σύνθεσιν μάλιστα τῶν λέξεων, ἀπκντᾶται ἐνίοτε ἀμάθεια ἀναδιόρθουσα ἐρύθημα εἰς τὰς παρελάς τοῦ Ἑλληνος ἀνεγνωστού, ἀπὸ τῆς ὁποίας εὐκταῖον ἦτο νὰ καθαρισθῶτι τὰ δημόσια Ἀρχεῖα. Ἐκεῖ ἀκούεις Μεγαλοπόλιν, καὶ Ἀρεοπόλιν, καὶ Ἀμαλιαπόλιν, καὶ νομάρχην Ἀττικοβοιωτίας, καὶ Φωκιδολοκρίδος, καὶ ζητωκραυγῆς, καὶ εὐελπιζόμεθα καὶ ἀμυγθεῖς, καὶ ἄλλα ψαμματοπογαργαρά· τινὲς δὲ τῶν ὄρων οὔτε ἀκριβεῖς ἀλλ' οὔτε κομψοὶ φαίνονται ὡς ὁ ἀναιρεσιῶν καὶ ὁ ἀναιρεσιόβλητος. Ἔως οὖν ὁμοίως ἀναπληρωθῶσι δι' ἄλλων, ἀνάγκη νὰ γνωρίζωμεν πρὸς ποίους γαλλικοὺς ἀντιστοιχοῦσι.

Καὶ διὰ τοῦτον λοιπὸν τὸν λόγον τὸ λεξικὸν τοῦ Κ. Βαρβάτου εἶναι ἄξιον συστάσεως. Πολλὴ δὲ εἰγνωμοσύνη ὀφείλεται καὶ πρὸς τὸν ἐκδόντα αὐτὸ ἰδίως ἀναλώμασι, καθόσον συγγράμματα τόσῳ διεξοδικὰ δέονται, ὡς γνωστὸν, δαπάνης οὐ μικρᾶς, ἐνῶ τὰ μὲν ἡμέτερα εὐτελεῖ, εὐτελεστέρα δὲ ἢ παρὰ τῶν ἐχόντων ἀντίληψις.

ΟΦΕΙΣ ΤΩΝ ΙΝΔΙΩΝ.

—ooo—

Δημοσιεύσαντες ἄλλοτε (*) περίεργά τινα περὶ μαγείας καὶ μαγνητισμοῦ εἰς τὴν Ἀσίαν, εἶπομεν ὀλίγα καὶ περὶ τῆς βασκανίας τῶν ὄψεων· ἐπειδὴ δὲ περὶ ταύτης διαλαμβάνει λεπτομερέστερα ἅμα δὲ καὶ τερπνότερα ἢ ἐποιένη διήγησις, παραθέτομεν αὐτὴν ὡς συμπλήρωμα τῆς διατριβῆς ἐκαίνης.

« Ἐπισκεφθεὶς τὸν ἐξ Ἰνδίων ἐπανελθόντα φίλον μου, παρετήρησα μετὰ περιεργείας τὴν συλλογὴν τῶν ὄψεων εἰς τὴν ὁποίαν ἰδίως ἐνεσχολήθη. Εἶδον δὲ μυρία εἶδη ταιούτων, καὶ Ἰνδικῶν, καὶ ἀφρικανῶν, καὶ εὐρωπαϊῶν πρὸς τούτοις.

« Πρὸ πάντων ὁμοίως τῶν ἄλλων εἴλαυσε τὴν προσοχὴν μου ὄρις τετραγευμένος, οὐ τινος ἢ κεραλή ἐστηρίζετο ἐπὶ μικροῦ μανδουλίου ἐρυθροῦ. Εἴλαυσε δὲ αὐτὴν οὐ μόνον διὰ τὸ μέγεθος καὶ τὸν στιλπνότατον αὐτοῦ γιστῶνα, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἐπιμέλειαν μεθ' ἧς ἦτο ἀποτεθειμένος ἐντὸς παλυτελοῦς κιβωτίου· διότι ἡ εὐσωρεῖτο ἀξιόλογον ἐπιστημονικὸν ἀντικείμενον, ἢ ἐφυλάσσετο ὡς περίεργόν τι ἐπισώδιον τῆς περιγύσεως.

« Ὁ δὲ φίλος μου ἰδὼν τὴν προσοχὴν μου, ἐσκυθρόπασε καὶ εἶπε·

— Διὰ τί παρατηρεῖς προσεκτικώτερον τὸ ζῶον τοῦτο;

— Δὲν ἤξεύρω διὰ τί μὲ φαίνεται ὅτι ἔχει ἰδιαιτέραν τινὰ ἱστορίαν.

— ἔχεις δίκαιον, καὶ θὰ σὲ τὴν εἰπῶ εὐχαρίστως· ἔσα δὲ βέβαιος ὅτι ἐάν δὲν ἤρχεσο θὰ τὴν διηγούμην κατὰ μόνον εἰς ἑμαυτόν.

(*) Φυλλάδ. 15 Μαΐου σελ. 94.

(*) Τῆς φυλλάδ. 13, σελ. 305.

— Λέγε, σὲ ἀκούω.

» Καὶ καλοκαθήσας εἰς τὸ ἀνακλιντήριον εἶπεν·

— Ὁ ὄφρις οὗτος εἶναι ἐκ τῶν καλουμένων εἰς τὰς Ἰνδίας κόβρα, ἐκ τοῦ ὠραιοτέρου μάλιστα εἴδους· ἔχει δὲ μέγεθος πάντε ποδῶν, καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του δύο κύκλους ὁμοιάζοντας διόπτρας.

» Σημειώσαι δὲ ὅτι οἱ τοιοῦτοι ὄφρις, οἱ ἔχοντες δηλαδὴ τοὺς κύκλους τούτους, εἶναι τρομεροί· ὅταν μάλιστα ὀργισθῶσι καθίστανται φοβεροὶ τὴν ὄψιν. Ἀνοψοῦνται μετ' ἤλεκτρικῆς οὕτως εἰπεῖν ταχύτητος μέχρῃς ὕψους τριῶν ποδῶν καὶ ἐπέσειν, καὶ ὅπως ἐπιπέσωσι βραχδυότεροι κατὰ τοῦ θύματος αὐτῶν, περιτυλίσσονται καὶ συμπυκνοῦσι τὸ λοιπὸν τοῦ σώματος αὐτῶν. Ἐάν ποτε εὐρεθῆς ἀπέναντι κόβρα καθέτως ἰσταμένου, ἀναπνήσων ἀμέσως· «Ὁ Θεὸς Ἰλάσθητί μοι τῷ ἀμαρτωλῷ,» διότι μετ' ὀλίγον μεταβαίνεις διὰ τῆς κοιλίας του εἰς τὴν αἰώνιον ζωὴν. Καὶ μεταβαίνεις, φίλε μου, ἀναπνεύσας, ἐκτός μόνον ἂν ἔχῃς αὐλὸν εἰς τὰ χεῖλη, ἢ βιολίον ἀνά χειρας, διότι τότε οὐ μόνον σώζεσαι, ἀλλὰ καὶ τὸ αἶνόν ἐκεῖνο πέλωρον, κατὰ τὸν Θεόκριτον, συμπυκνῶται ἀμέσως μετὰ σοῦ· ἀλλ' ἀκούσαν τὸν ἦχον στέκεται καὶ βαίνει ἐν ῥυθμῷ πρὸς αὐτὸν εἴτε ταχὺν εἴτε βροδὺν ὄντα.

» Σημειωτέον δὲ καὶ τοῦτο ὅτι ὄχι μόνον ἐρωτᾷ πρὸς τὴν μουσικὴν, ἀλλὰ καὶ ἐμπειρίαν περὶ αὐτὴν ἔχει. Καὶ τὸν τελευταῖον τῶν Ἰνδῶν ἂν ἐρωτήσῃς, θὰ σὲ βεβαιώσῃ περὶ τῆς φιλομουσίας κλήσεως τῶν ὄφρων τούτων. Πολλάκις ἀπαντᾷς τοιούτους εἰς τὰς πόλεις σειομένους καὶ ἀμριταλαντευομένους κατὰ τὸν ῥυθμὸν τῶν αὐλητῶν.

» Ἐπειδὴ ὁμοῦ σπανίως ὁ περιγητὴς ἔχει ἀνά χειρας αὐλὸν ἢ βιολίον, ἐάν κατὰ τύχην εὐρεθῆ ἀπέναντι κόβρα, δὲν ἐγγυῶμαι τὴν ζωὴν του. Ἐγὼ αὐτὸς παρ' ὀλίγον μετέβαινα εἰς τὴν αἰωνιότητα.

» Ἴδου τί μοι συνέβη· Μίαν τῶν ἡμερῶν ἔλθων εἰς τὰς ὄχθας τοῦ Γάγγου εἰσπύμαζα τὸν δύνοντα ἥλιον· ὅλα περὶ ἐμὲ διηγούντο δοξᾶν Θεοῦ. Ἀστραπηβολοῦντα τὰ κύματα τοῦ ποταμοῦ ἐκυλίοντο μεγαλοπρεπῶς μετὰ τῶν χλοερωτάτων ὄχθων, καὶ πρὸς τὸν ὀρίζοντα ἐβλάπτα σειρὰν λόφων, τῶν ὁποίων τὰς κορυφὰς ἐχρῦσιζον ποικίλως αἱ τελευταῖαι ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου. Καὶ θαυμάζων ἐδυθίσθην εἰς ὄνειροπολήσεις.

» Ἀλλ' αἰφνης ἀκούσας τρυγῶν οὐχὶ μακρὰν ἐμοῦ ἀνέβλεψα, καὶ στρέψας τὸν ὀφθαλμὸν παρατήρησα καὶ εἶδα κυματιζόμενον τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ, καὶ γραμμὴν μακρὰν τείνουσαν πρὸς ἐμέ. Το αἶμά μου ἐπάγωσε! . . . Καὶ ἐν ἀκχεῖ, παρά τοὺς πόδας μου σχεδὸν, εἶδα κόβραν ἀναστηλωθέντα. Ὁ χιτῶν αὐτοῦ ἐξαγκούται, τρομερὸν ἀνοίγει τὸ γάσμα του, καὶ ὡς ἀμείλικτα ἀγγιστρὰ προτείνει τοὺς ὀδόντας του· γίνεται . . . τυλίσσεται περὶ τὸ σῶμά μου, καὶ ἡ ἀποτρόπιος κεφαλή του ἐγγίζει σχεδὸν τὴν ἰδικήν μου . . .

» — Θεέ μου! ἀναπνήσασα ἀναβλέψας εἰς οὐρανόν.

» Ἀλλ' ἀμέσως βλέπω κόκκινον μανδύλιον πτερυ-

γίζον μετὰ τοῦ τέρατος καὶ ἐμοῦ, καὶ ἀκούω μελωδίαν. Συνέρχομαι ὀλίγον εἰς ἐμαυτὸν, καὶ παρατηρῶ πλάσιόν μου μικρὰν κέρην, τὴν ὁποίαν πολλακίς ἐβλάπτα περὶ τὴν οἰκίαν μου· ἡ κέρη σείει ἄλονέν τὸ μανδύλιον καὶ ἐξακολουθεῖ τραγωδοῦσα. Ἐν ταούτῳ παρέρχονται τινὰ δευτερόλεπτα. Καὶ τὰ ὅλως ἐντρομος παρατηρῶ ὅτι ἡ κίνησις τοῦ μανδυλίου φαίνεται κανονίζουσα τὸν ῥυθμὸν τοῦ τραγωδίου . . . Μετ' ὀλίγον τὸ τραγωδίου γίνεται λιγυρότερον, τὰ δάκτυλα τῆς νέας Ἰνδοῦ ἐγγίζουσι σχεδὸν τὸν ὀράκοντα, καὶ ἡ παλάμη αὐτῆς χανθεύει τὸ δέρμα του.

» Καὶ ἴδου ὁ κόβρας ἐκτυλίσσεται, δὲν μετρίγγει πλέον, πίπτει εἰς τὴν γῆν, καὶ ὅλως ἡπιος περιελίσσεται περὶ τοὺς πόδας τῆς νέας· ἡ νέα γονυπατεῖ μετὰ μικρὸν, καὶ ἀρχεται ἡ γοητεία.

» Ὁ δὲ ὄφρις γοητευθεὶς οὐ μόνον δὲν ἀπειλεῖ πλέον ἀλλὰ καὶ παρακαλεῖ . . . Εἶναι εὐτυχῆς, ἐνῶ ἡ Ἰνδὸς, ὡς νικητὴς ἐπιδιώκων καὶ λαμπροτέραν τῆς νίκης πράξιν, τελείαν καταστροφὴν, μεταχειρίζεται καὶ τελευταῖον ἀκαταμάχητον τρόπον. Εἰς τοὺς λιγυροὺς τόνους τῆς φωνῆς, εἰς τὰς θωπυτικὰς χειρονομίας της προσθετεῖ καὶ τὴν μαγείαν τῶν ὠραίων καὶ μακροβλεφάρων ὀφθαλμῶν της· τὸ βλέμμα της προσηλωθεὶς εἰς τὸν κόβραν, καὶ αὐτὸς, ἀνίσχυρος νὰ ὑπομείνῃ τὴν λάμψιν των, στρέφει τὴν κεφαλὴν . . . Ὁ ἐχθρὸς ζητεῖ ἔλεος!

» Περελθόντος οὕτω τοῦ κινδύνου, ἤλθον εἰς ἐμαυτὸν, καὶ ἐκβάλων τὸ πολύστομον πιστόλιόν μου, τὸ ἐγχευτα, ἐτημάθυσκα τὸν κόβραν καὶ τὸν ἐρόνευσα.

— Ἡ πιστολιά σου, εἶπα πρὸς τὸν φίλον μου, μ' ἔκαμε νὰ ἀναπνεύσω, διότι σὲ βεβαιῶ ὅτι δὲν ἤμην ἡπυγος· τὴν ἀρὰν νὰ με εἰπῆς, πῶς ἐξηγεῖς τὴν μαγευτικὴν δύναμιν τῆς νέας ἐπὶ τοῦ βδελυροῦ ἐκεῖνου τέρατος; Ναι μὲν πολλάκις ἤκουσα περὶ γοήτων, ἀλλὰ πάντοτε ἐρόνονον ὅτι ἦσαν ἀπατεῶνες, ὅτι δηλαδὴ ἀφήρουν προηγουμένως ἀπὸ τοῦ ὄφρος τοὺς ὀδόντας καὶ τὴν δύναμίν του διὰ τινος ἰδιαίτερου τρόπου, καὶ διὰ τοῦτο οὐ εὐρίσκατο ἐμπροσθεν γοήτος ψεύχων ὡς γνώριζον τὴν ἀδυναμίαν του.

— Ὁμιλεῖς ὡς ἄπιστος, ὄχι ὁμοῦ καὶ ὡς φυσιολόγος, δέκα ἔτη διατρέψας ὡς ἐγὼ εἰς τὰς Ἰνδίας. Καὶ ἀδυνατῶ μὲν νὰ ἐξηγήσω ἐπιστημονικῶς τὴν δύναμιν τῶν γοήτων, βεβαιῶ ὁμοῦ ὅτι μάνος, ἰδίως ὀφθαλμοῖς, παρατήρησα τὴν δύναμιν ταύτην. Τόσα πράγματα γίνονται τὰ ὁποῖα ὁμοῦ δὲν ἐννοοῦμεν!

» Σημειώσαι δὲ ὅτι οἱ γοῆτες δὲν ἀποκρίνονται ποτὲ εἰς τὰς περὶ τούτου ἐρωτήσεις σου. Κατὰ τὴν γενικὴν πεποιθήσιν ἡ δύναμις τῶν γοήτων ἔχει τὴν ἀρχὴν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου, καὶ εἶναι διαδοχική. Ὅθεν μόναι οἰκογένειαι τινες ἔχουσι τὸ μονοπώλιον τῆς γοητείας· οὐδ' ἓνα γοῆτα εὐρίσκεις ἐκτός αὐτῶν.

» Ἴδου τί μὲ διεπρήθη φίλος τις, μάρτυς τοῦ συμβάντος·

» Ἀξιοματικὸς τις Ἀγγλος καθημένος ἐντός

Τὸ Παρασύττον.

χόρτων, εἶδε κόβραν ὅστις ἀναπνυόμενος ἀνελ-
γήτως ἐδείκνυεν ὅτι ἐχώνευε τὸ γεῦμά του· ἐπειδὴ
δὲ ἐγνώριζεν ὅτι θσάκις οἱ ὄφεις χωνεύουσιν ἀγα-
πῶσιν, ὡς καὶ οἱ ἄνθρωποι, τὴν ἀνάπυσσιν, τὴν
παρετήρει καλῶς ἀνευ φόβου. Ἦσταιτε δὲ ἀμέ-
σως νὰ καλέσῃ γόητα γνωστότατον ἐπὶ ἐμπειρίᾳ.

« Ἄμα ἐλθὼν ὁ γόης ἐπλησίασεν εἰς τὸν ὄφιν, καὶ
ἐψάλλε μονοτόνως ἄσμα ὄφ. βεβαίως ἱκανὸν νὰ ἡ-
δύνη τὰς ἀκοὰς σοῦ καὶ ἐμοῦ· ὁ κόβρας ἐξύπνησεν ἀ-
μέσως καὶ ἐκτυλίξας τὸ σῶμά του ἀνωρθώθη τρομε-
ρῶς, καὶ ἤρχισε συρίζων συριγμὸν τρομερότερον. Ὁ
ἀτάραχος ὅμως γόης ἐξπικλοῦθει ψάλλων, καὶ ἀτε-
νίζων τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ δράκοντος. Ἐθροιάμβευσε
δὲ ἐπὶ τέλους, διότι τὸ θηρίον καταπραΰνηθη, ὑπα-
τάγη, καὶ ἐρρύθμισε τὰς κινήσεις του πρὸς τὰς κί-
νήσεις τοῦ γόητος.

« Ἡ σκηνὴ αὕτη διήρκεσεν εἰκοσι λεπτὰ τῆς
ῥακας, καθ' ἃ ὁ ὄφεις τσοῦτον ἐγένετο δουλικός,
ὥστε καὶ τὰς ὕψεις ἐδέχετο τοῦ Ἰνδοῦ, πτύοντος
συναγῶς ἐντὸς τῶν ὀφθαλμῶν του.

« Τι νὰ σὲ εἰπῶ, φίλε μου, διὰ νὰ σὲ καταπείσω
περὶ τῆς παντοδυναμίας τῶν γοήτων! Ἄλλος γνώ-
ριμάς μου μὲ διηγήθη ὅτι εἶδεν Ἰνδὸν νὰ κοιμᾶται
ἐχων ὄφιν ἰσθόλον ἐντὸς τοῦ νυκτερινοῦ πύλου του.

— Καλὲ τί λέγεις ;

— Μάλιστα· ὁ ὄφεις ἦτον μὲν μικρός, ἕως δε-
καπέντε δακτύλων, ἀλλ' ὡς εἶπα φαρυκαπερός.

« Ἄλλος γόης Ἰνδός θέλων νὰ μὲ δειξῇ τὴν δύνα-
μίν του, ἔφερον ἐνκ' ὄφιν ἐκ τοῦ εἴδους ἐκείνου ὅστις
ἐκοιμᾶτο εἰς τὸν πύλον, καὶ ἀφῆκεν αὐτὸν νὰ δαγ-
κῆσθ' ἀλέκτορα· ἐντὸς δύο λεπτῶν ἀπέθανε τὸ
πτηνόν.

— Τί φασμάτι! ἀνέκοτ' ἔαθ' ἄκουσθε.

« Ὁ δὲ γόης ὄψασ' ἐπ' ἐμὲ βλέμμα οὐραίου, ἔρκασε
τὸν ὄφιν ἀπὸ τὸν λαιμὸν, καὶ τὸν κατέρραξε. Καὶ
πρῶτον μὲν ἔρραξε τὴν οὐράν, δεύτερον τὴν καρδι-
κήν, καὶ ἀντὶ ὀπωρικῶς κατεβρόχθησε τὸ λοιπὸν
τοῦ σώματος· ἐνῶ δὲ ἔτρωγεν ἐπαίνετο αἰσθανόμενος
ἡδονὴν, τὴν ὁποῖαν σπανίως δοκιμάζει καὶ ὁ ἐγκρι-
τότερος τῶν ἡμετέρων γαστρονόμων.

« Σὲ εἶπα ὅτι ἐν γένει θεωροῦνται οἱ γόητες
ὅτι κληρονομαῦσι τὸ δῶρον τῆς γοητείας· ὑπάρχου-
σι τινες ὅμως φυλαὶ Ἰνδῶν πιστεύουσιν ὅτι οἱ ἔχον-
τες τὸ δῶρον αὐτὸ δὲν τὴν ἔχουσι διαδοχικῶς, ἀλλὰ
διότι λούονται κατὰ τὴν παιδικὴν ἡλικίαν με-
ζωμὸν βοτάνων εἰς αὐτοὺς μόνον γνωστῶν.

« Ἰδοὺ, φίλε μου, τί ἐγὼ εἶδα· ἀκουσε τούρα
καὶ τί ἀναγινώσκωμιν εἰς τὰς Γραφάς.

» Ο προφήτης Ιερεμίας, ομιλών ἐκ στόματος Κυρίου, εἶπε τὰ ἑξῆς· «Διότι ἰδοὺ ἐγὼ ἐξαποστέλλω εἰς ὑμᾶς ὄφεις θανατοῦντας, οἷς οὐκ ἔστιν ἐπάσχι, καὶ δῆξονται ὑμεῖς ἀνάκτον, κτλ.»

» Ἄρα ἐπὶ Ἰερεμίου τοὺς γοητευομένους ὄφεις μεταχειρίζετο ὁ Θεὸς ὡς ὄργανον τῆς ὀργῆς αὐτοῦ· ἀρα ἡ ἐπιστήμη τοῦ γοητεύειν ἔχει ἀρχαιοτάτην τὴν καταγωγὴν, χρονολογεῖται, ἀπ' αὐτῆς τῆς ἐποχῆς τοῦ ἀμιμήτου ἐκείνου ἐλεγοποιού, ὅστις δὲν ἐνόμισεν ἀπρεπὲς νὰ ὀνομάσῃ αὐτὴν καὶ εἰς τοὺς κθανάτους θρήνους του.

» Ἐπειδὴ δὲ ἄλλοθεν καὶ εἰς τὴν παλαιὰν Γραφήν, ἅς σ' ἐνθυμίσω καὶ ὅ,τι λέγει ἡ Ἐξοδος περὶ ὄφειων.

α Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωυσὴν καὶ Ἄαρὼν λέγων· καὶ ἐν λαλήσῃ πρὸς ὑμᾶς Φαραὼ λέγων· ὅτε ἡμῖν σημεῖον ἢ τέρας, καὶ ἔραϊς Ἄαρὼν τῷ ἀδελφῷ σου· λάβε τὴν ράβδον, καὶ ῥίψον αὐτὴν ἐπὶ τὴν γῆν, ἐναντίον Φαραὼ καὶ ἐναντίον τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ ἔστιν δράκων. Εἰσῆλθε δὲ Μωυσῆς καὶ Ἄαρὼν ἐναντίον Φαραὼ καὶ τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ ἐποίησαν οὕτως, καθάπερ ἐνετείλατο αὐτοῖς Κύριος· καὶ ἔρριψεν Ἄαρὼν τὴν ράβδον αὐτοῦ ἐναντίον Φαραὼ καὶ ἐναντίον τῶν θεραπόντων αὐτοῦ, καὶ ἐγένετο δράκων. Συνεκάλεσε δὲ Φαραὼ τοὺς σοφιστὰς Αἰγύπτου καὶ τοὺς φαρμακοὺς, καὶ ἐποίησαν καὶ οἱ ἐπαίδοι τῶν Αἰγυπτίων ταῖς φαρμακίαις αὐτῶν ὡσαύτως· καὶ ἔρριψεν ἕκαστος τὴν ράβδον αὐτοῦ, καὶ ἐγένοντο δράκοντες· καὶ κατέπιεν ἡ ράβδος ἡ Ἄαρὼν τὰς ἐκείνων ράβδους.»

» Καὶ αὕτη λοιπὸν τῶν ἱερῶν Γραφῶν ἡ περιεκπῆ δὲν μαρτυρεῖ περὶ τῆς δυνάμεως τῶν γοήτων· ὅλοι οἱ φυσιολόγοι γνωρίζουσιν ὅτι ὁ κόβρας τῆς Αἰγύπτου γοητευόμενος, πρῶτον μὲν γίνεται ἀκίνητος, ἔπειτα δὲ μένει ὡς ξηρός. Καὶ διὰ νὰ φανῆ ὡς ράβδος ἀρκεῖ νὰ σφίγγῃ τὸν λακμὸν του, διότι ἀμέτως ὑποπίπτει εἰς εἶδος καταληψίας, μεταμορφώσεως πρὸς ὄφρα αὐτὸν εἰς ράβδον.

» Ἐντεῦθεν ἐξάγεται ἀναντιρρήτως ὅτι ὁ σοφὸς Ἄαρὼν καὶ οἱ σοφισταὶ καὶ φαρμακεῖς τῆς Αἰγύπτου ἦσαν γοῆται· ἀλλ' ὄχι ὅμως ὅτι καὶ τὸ θαῦμα τῆς καταπόσεως τῶν ἄλλων ράβδων ἐγένεν ὑπ' αὐτῶν.

» Ἡξεύρεις τί λέγει καὶ ὁ Βιργίλιος, καὶ ὁ Ἡρόδοτος, καὶ ὁ Οὐδέσιος καὶ πολλοὶ ἄλλοι περὶ γοήτων. Δὲν ἐνθυμίσαι τὰ τοῦ Πλινίου περὶ τῶν ψύλλων τῆς Ἀφρικῆς;

» Λιγείται ὅσα τὰ σώματα τῶν ψύλλων ἢ γοήτων ἀποπνέουσιν ὁσμὴν δι' ὧλων τῶν πύρων, ῥίπτουσιν εἰς λήθηρον τοὺς ὄφεις.

» Ὁ Ἀριστοτέλης βεβαιεῖ ὅτι ὁ σέλιος τοῦ ἀνθρώπου βλάπτει τοὺς ὄφεις· ἄλλοι δὲ λέγουσιν ὅτι Βαβυλωνίως ὁ Χαλδαῖος ἐγοήτευσεν καὶ ἐφραμάκιζε διὰ τινῶν θεῶν λογίων.

» Τὸ κατ' ἐμὲ ὅμως ὁ Πλίνιος παραλαλεῖ, διότι πολλάκις ἐμύρισα τοὺς γοῆτας, καὶ ἐπεισθὲν ὅτι δὲν ἀποπνέουσι καμμίαν ὁσμὴν. Ἀλλὰ καὶ ὁ Ἀριστοτέλης, ὑποθέτω, δὲν παραέχει δίκαιον· διότι πῶς ἡμπερεῖ τις νὰ ἐμπτύσῃ εἰς τὸ στόμα ὄφειος;

ὅσον δὲ διὰ τὴν μέθοδον τοῦ Βαβυλωνίου, νομίζω περιττὸν νὰ τὴν ἀνασκευάσω· διότι τὰ θεῖα λόγια ἔχουσι τὴν δύναμιν νὰ ἀπαλύνωσι τὴν ἐσκληρωμένην καρδίαν σου καὶ ἐμοῦ· ἀλλὰ τὴν τῶν ζώων;

— Τί φρονεῖς λοιπὸν σύ, φίλε μου; ἤρωτήσα.

— Δὲν φρονῶ τίποτε· ἰδοὺ μόνον τί δυνάμεθα νὰ υποθέσωμεν· τὸ βλέμμα τοῦ κατὰ διαδοχὴν γόητος ἔχει δυνάμιν βαρκαρίας, ἀμείδου μαγνητισμοῦ. Μετὰ τὸ πρῶτον τοῦτο ἀποτέλεσμα, ὁ μαγνητίζων διπλασιάζει, τριπλασιάζει, πενταπλασιάζει τὸ βευστόν, καὶ ῥίπτει ἐπὶ τέλους εἰς διὰ χλωροφορμίου εἰς λήθηρον τὸν δράκοντα· τοῦτο φρονῶ.

— Εὐχαριστῶ, ἀπεκρίθη· ἀλλὰ τί ἔγεινε ἡ νέα γοῆτις μετὰ τὴν πιστολιάν σου;

» Ὁ φίλος μου ἐσκυθρώπησε, καὶ μετὰ μικρὸν ἀπεκρίθη·

— Τὸ τέλος τῆς ὑπῆρξε τραγικώτατον, καὶ, κατὰ δυστυχίαν, αἷτιος ἦμην ἐγὼ· καὶ ἰδοὺ πῶς·

» Μάθε ἐν πρώτοις ὅτι ὄφεις τινές, καὶ μάλιστα οἱ κόβραι, θεωροῦνται παρὰ τῶν Ἰνδῶν ὡς ὄντα θεῖα, πολὺ ἀνώτερα ἡμῶν. Διὰ τοῦτο λέγεται ὅτι πατρὶδα ἔχουσι παρακειμένην εἰς τὸν θρόνον τοῦ Πεντακράτορος, καὶ ὅτι ἐρχόμενοι εἰς τὸν κόσμον τοῦτον ἐρχονται ὡς ἐπιτιμηταὶ τῶν ἀσθενειῶν ἡμῶν.

» Ἡ πατρίς τῶν κόβρων, ὡς μὲ διηγήθη ἡ νέα γοῆτις, καλεῖται Νάγα Ραβενά, καὶ ἔχει δέκα χιλιάδων λευγῶν περιφέρειαν. Καὶ δὲν ἔχει μὲν ὄρη, ποταμούς, λίμνας καὶ δένδρα, ἀλλ' ἔχει τὸ Παρασάττον, δένδρον ἀπαράμιλλον. Οἱ κλώνες του φέρουσιν αἰωνίως λαμπρότατα ἀνήθη καὶ ὠραιότατους καρπούς, καὶ, πλὴν τούτου, προάγουσιν ἐν ἀκαρεῖ ὅ,τι καὶ ἀνζητήσωσιν οἱ ὄφεις τῆς Νάγα Ραβενά.

» Ἰπὸ τὴν σκιάν τοῦ Παρασάττου ἐρπουσι, τυλίσσονται, ἢ ἀναπαύονται οἱ ἀναριθμητοὶ κάτοικοι τοῦ μεμαγευμένου τούτου κόσμου. Εἶναι ὁ παράδεισος τῶν ὄφειων, καὶ παράδεισος δικαίως ἀφιερῶθεις εἰς αὐτούς, διότι, καθ' ὃ λέγει ἡ θεογονία τῶν γοήτων, οἱ κόβραι καὶ ἄλλοι τινες δράκοντες, ὑπῆρξαν κατ' ἀρχὰς θνητοὶ μὲν ἄνθρωποι ὡς καὶ ἡμεῖς, ἀλλὰ πολὺ πλέον ἐνάρστοι. Ἐπειδὴ ὅμως καὶ οὕτω δὲν ἦσαν τέλειοι, ὁ Βούδδας καταδίκασεν αὐτούς εἰς τὸ νὰ ἐρπωσιν· εἰς ἀμοιβὴν δὲ τῆς ἄλλης ἀρετῆς ἔδοικεν αὐτοῖς τὴν Νάγα Ραβενά· ὅθεν φοβούμενοι ἅμα δὲ καὶ σεβόμενοι τὸν Βούδδαν οἱ δράκοντες ἐκείνοι, πολιτεύονται ἐναρτέως, ζῶσιν ἐν ἀρμονίᾳ, ἔχουσι κυβέρνησιν καὶ θρησκείαν τὴν ὁποίαν δὲν μολύνουσι πώποτε.

» Αὐτὰ ὡς ἐγγιστα μὲ διηγήθη, φίλε μου, ἢ μικρὰ γοῆτις, ἐνῶ ἐπροσπάθουν νὰ τὴν παρηγορήσω διὰ τὸν φόνον τοῦ θεοῦ κόβρα. Ἐνωεῖς λοιπὸν ὅτι τοιαύτην πίστιν ἔχοντες οἱ Ἰνδοὶ δὲν συγχωροῦσι πατὴ τὴν φρονεῖντα τοὺς ἱεροὺς δράκοντας. Διὸ καὶ ἡ νέα Ἰνδός, ὅτε εἶδε τὸν κόβραν ἀκίνητον, ἤρχισεν νὰ κόπτεται καὶ νὰ θρηνῆ, καὶ νὰ παραδίδεται εἰς ἀπελπισίαν· ἡ δὲ ἀπελπισία τῆς μετεβλήθη μετ' ὀλίγον εἰς τρέμον, ὅτε ἤκουσεν ὀλίγα βήματα μακρὰν, Ἰνδὸν ἐπιπλήττοντα καὶ ἀπειλοῦντα αὐτήν.

» Ὁ Ἰνδὸς ἔτρεξεν ὡς ἀστραπή πρὸς αὐτήν, καὶ ὡς ἀστραπή ἐνέπηξε μάχαιραν εἰς τὸ στήθος της, καὶ εἶπε·

— Τὸν ἐμάγευσες διὰ νὰ τὸν σκοτώσῃ ὁ Φράγκος, εἰ; ὦρα σου καλὴ λοιπόν. — Καὶ χωρὶς νὰ βίβῃ οὔτε δευτέρον βλέμμα εἰς τὸ θῆμά του, ἐγονάτισε παρὰ τὸν κόβραν, καὶ μὲ ἤτένισε φοβερός.

» Ἡ νέα ἐπεσεν εἰς τὰς ἀγκάλας μου, καὶ εἶπεν·
— Ἦξευρα ὅτι θὰ μὲ συμβῆ δυστύχημα. Σὲ παρακαλῶ, Κ. Φράγκε, νὰ μὲ θάψῃς εἰς τὸν ἱερὸν Γάγγην, καὶ νὰ παρακαλέσῃς τὸν Βοῦδδαν νὰ συγχωρήσῃ τὴν γοήτιδα· αὐτὸς δέ, ἐπρόσθεσε δακτυλοδεικτήσασα μὲ χεῖρα τρέμουσαν τὸν κόβραν, εἶναι εἰς τὴν κατοικίαν τῶν μακρῶν, εἰς τὸ Παρασάτορον τῆς Νάγης Ραθενέ! Εἰς ἐνθύμησιν μου σεβάσθητι τὸ θνητὸν σῶμά του.

» Καὶ ταῦτα εἰποῦσα ἐξέφυξεν· ἐγὼ δὲ ἀπέθηκα εἰς τὸν χόρτον τὸ σῶμά της.

» Ὁ δὲ Ἰνδὸς ἀνεγερθεὶς μὲ ὀρμὴν ἐπέδησε πρὸς ἐμέ, πάλλων τὴν μάχαιράν του· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐπρόβλεπα τὴν ἐκδίκησιν, εἶχα ἑτοιμὰ τὸ πολύστομον πιστόλιόν μου . . . τὸ ἐκένωσα ἀμέσως κατ' αὐτοῦ, ἤνοιξα τὸ κρῆνιον του, καὶ ὁ θάνατος ἦλθεν ἐν ἀκαρεῖ.

» Φαντάσθητι, φίλε, τὴν θέσιν μου· εὐρισκόμεν ἔν μέσῳ τριῶν πτωμάτων, καὶ ἐγὼ αὐτὸς ἤμην ὁ φρονεὺς τοῦ ἐνός.

» Ἀλλ' ἐπειδὴ ἐπλησίαζεν ἡ νύξ, ἔπρεπε νὰ φροντίσω τί νὰ κάμω. Καὶ πρῶτον μὲν, ἐκτελῶν πιστῶς τὴν διαθήκην τῆς ἀτυχοῦς γοήτιδος, ἔσυρα τρέμων εἰς τὸν Γάγγην τὸ σῶμά της, ἀφοῦ ἔδρεξα μὲ τὰ δάκρυά μου τὸ μέτωπόν της· καὶ λαβὼν τὸ κόκκινον μανδύλιόν της τὸ φυλάττω ἕως κειμήλιον.

» Τὸν δὲ κόβραν περιετύλιξα μὲ τὸν μανδύαν μου· καὶ ἐπειδὴ ἦτον σκότος ἦλθα ἀπαρατήρητος εἰς τὴν οἰκίαν μου.

— Τὸν δὲ Ἰνδόν, τί τὸν ἔκαμες ;
— Παρακάλεσα ὑπὲρ τῆς ψυχῆς του τὸν Θεόν, περὶ δὲ τοῦ σώματός του οὔτε ἐφρόντισα.

— Θὰ σὲ ἔκαμε πολλὴν ἐντύπωσιν τὸ περιστατικὸν τοῦτο ;

— Ἀπὸ τὴν ὥραν καθ' ἣν οἱ ὠραῖοι ὀφθαλμοὶ τῆς γοήτιδος ἐκλείσθησαν ὑπὸ τὴν χεῖρά μου ἔχασα τὴν ἡσυχίαν μου.

— Ἴστε τὸν κόβραν αὐτόν . . . ἐπρόσθεσα δείξας τὸν δράκοντα τὸν ἀναπαυόμενον ἐπὶ τοῦ ἐρυθροῦ μανδύλου.

— Θεωρῶ ὡς ἅγιον λείψανον, ἀπεκρίθη μελαγχελικῶς ὁ φίλος μου· ἡ γοήτις μ' ἐγοήτευσεν μὲ τὸ τελευταῖόν της βλέμμα. »

ΠΟΙΗΣΙΣ.

Εἰς τὴν 4. τοῦ 1860 ἔτους.

— 000 —

Στὰ βουνά τῆς Ἀττικῆς μὰς καλῶς ἦλθεσ, χρυσομάλλη,
Νὰ λουσθῆς στὸ διαμαντένιο καὶ γνωστὸ σου περιγιάλι.
Ντροπαλὴ στὸν ἐργασίῳ σου λουλουδί· ἡ μυγδαλιά,
Καὶ βοσκοῦ φλογέρα παίξει καὶ ἔσπνοῦνε τὰ πουλιά.

— 000 —

Ἄλλοτε, θιμῆσαι, ἦλθεσ ὅλος δόξα καὶ νεότης,
Κ' ἐλημέρευες μαζί μὰς εἰς τοὺς κάμπους στεραπιώτης.
Μὲ τὸν Διάκο καὶ Τσαβέλλα περπατούσατε μαζί,
Πλὴν ὠρφάνευσεσ, καὶ μὲνε, καὶ κανένας τῶν δέν εἶ.

— 000 —

Πέρασαν ἐκεῖν' οἱ χρόνοι καὶ κανεὶς δὲν σὲ γνωρίζει !
Ἄνθοι μὲν ἐλγὰ τώρα, πολεμάρχη, σὲ σταλίζει,
Κ' ἡ Πανδώρα μου στὸ φῶς σου ἐνῶ βίχνει τὰ μαλλιά,
Μὲ ταῖς ἑμορφαῖς χορεύει κάτω στὴν ἀπρογιαλιά.

— 000 —

Λυὼν ἡ Νοῦσα, ἐδῶ κάτω, σὺν ἐξόριστῃ θεότης,
Ποῦ ὁ δόλος κ' ἡ κακία εἶναι τὸ μαρτύριό της·
Πλὴν τὴν ἔρημην ἀνδρία καὶ τὸ κάλλος ἀγαπᾷ,
Κ' εἰς τοὺς μάρτυρας λουλούδια κ' εἰς ταῖς ἑμορφαῖς σκεπᾷ.

— 000 —

Τρέξτε· ἑμορφαῖς, ἔλατε στ' ἀνθομένο μου πανέρι . . .
Ἔρχονται, καὶ χύνουν μόσχο καὶ ὄρασιὰ σ' ὕδα τὰ μίρη.
Μιὰ τὴν ἄλλη σὰ λουλούδια σκύφτουν καὶ κρυφομιλοῦν,
Κ' εἰς τὸ μυστικὸ τοῦ λένε πονηρὰ χαμογελοῦν.

— 000 —

Νὰ ἡ πρώτη! τὰ ὄρασιὰ διὰ τῆς μάτια ψυχαλίζειν,
Κ' εἰς τὴν κίβληρή τους λάμψα ἕνα βρέφος καθρεπτίζειν.
Στὸ χαριτωμένο βρέφος λευκὸ δίνω γιασεμί,
Καὶ γελοῦν οἱ τιμημένοι τῆς μητέρας ὀφθαλμοί.

— 000 —

Νὰ κ' ἡ ἄλλη! μὲ τοῦ πόνου τὴν ἀγνάδα καὶ τὴ χάρη,
Μαυροφορεμένη πούλια, εἰς ἱτιῆς πευθεὶ κλωνάρι.
Ἔλα, κόρη ζηλευμένη, στὰ λουλούδια μου καὶ Σὺ,
Ἄνθη λεμονιάς σου πλέκω, γιὰ τὴν κόμπην τὴν χρυσή.

— 000 —

Ποῖαν' αὐτὴ ποῦ σὺν τὸν κύκνο μεσ' τὰ δάση κατεβαίνει;
Ὡ τὴ νεόνυφη νεράδα! ὦ τὴ μικροφιλημένη!
Τοῦ Χριστοῦ τὸ χαμογέλοιον στὰ δὴ χεῖλη της κλωνᾷ,
Κι' ἀναρίθμητα διαμάντια κάθε βλέμμα της γεννᾷ.

— 000 —

Ἐὺ ὄρασιόν αὐτὸ κρίνο πάρε, φῶς μου, νὰ μωρίσῃς,
Ἐλληνάπουλο κανένα μίαν αὐγὴ νὰ μὰς χαρίσῃς.
Κ' ἐνῶ σκύβεις σπὴν ἀφράτη νὰ τὸ σφίξῃς ἀγκαλιά,
Νὰ σὲ χαίρετοῦν τ' ἀηδόνια στῆς νυκτὸς τῆ σιγαλιά.

— 000 —